

919**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU I GOSPODARKI MORSKIEJ**

z dnia 7 września 1999 r.

w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do diagnostów.

Na podstawie art. 84 ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602, Nr 123, poz. 779 i Nr 160, poz. 1086 oraz z 1998r. Nr 106, poz. 668 i Nr 133, poz. 872) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania w stosunku do diagnostów, programu szkolenia i wzorów dokumentów związanych z uzyskaniem uprawnień do wykonywania badań technicznych pojazdów.

§ 2. 1. Uprawnieni diagnosty przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań, określonej przepisami w spra-

wie szczegółowych wymagań w stosunku do stacji kontroli pojazdów, powinni posiadać następujące kwalifikacje:

- 1) wyższe wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 1 rok praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów albo
- 2) średnie wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 3 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów.

2. Praktyka, o której mowa w ust. 1 pkt 1, powinna być dwukrotnie dłuższa, jeżeli posiadane wykształce-

nie techniczne należy do innej specjalności niż samochodowa.

3. Uprawnieni diagności, o których mowa w ust. 1, przeprowadzający badania techniczne pojazdów powinni ponadto ukończyć z wynikiem pozytywnym szkolenie w zakresie przeprowadzania okresowych badań technicznych pojazdów, a w razie upoważnienia do przeprowadzania badań dodatkowych — również ukończyć z wynikiem pozytywnym szkolenie specjalistyczne w stosownym zakresie.

4. Szkolenie w zakresie przeprowadzania okresowych badań technicznych przeprowadzane jest według programu ustalonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Uprawnieni diagności przeprowadzający badania techniczne pojazdów w okręgowej stacji kontroli pojazdów, określonej przepisami, o których mowa w § 2 ust. 1, powinni posiadać następujące kwalifikacje:

- 1) wyższe wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 2 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów albo
- 2) średnie wykształcenie techniczne o specjalności samochodowej i 4 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w zakładzie (warsztacie) naprawy pojazdów.

2. Uprawnieni diagności, o których mowa w ust. 1, przeprowadzający badania techniczne pojazdów powinni ponadto ukończyć z wynikiem pozytywnym szkolenie w zakresie przeprowadzania okresowych ba-

dań technicznych pojazdów. Uprawnieni diagności przeprowadzający badania techniczne o rozszerzonym zakresie powinni ponadto ukończyć z wynikiem pozytywnym szkolenie specjalistyczne w stosownym zakresie.

3. Szkolenia specjalistyczne, o których mowa w ust. 2, przeprowadzane są odpowiednio według programów określonych w załącznikach nr 2—5 do rozporządzenia.

§ 4. Niezależnie od szkoleń, o których mowa w § 2 ust. 4 i § 3 ust. 3, uprawnieni diagności przeprowadzający badania techniczne pojazdów obowiązani są uczestniczyć nie rzadziej niż co dwa lata w okresowych szkoleniach uzupełniających, według programu określonego w załączniku nr 6 do rozporządzenia.

§ 5. 1. Wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w § 2 ust. 4, § 3 ust. 3 i § 4, określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

2. Wzór imiennego uprawnienia diagnosty do dokonywania badań technicznych pojazdów określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

§ 6. Pracownicy stacji kontroli pojazdów, dokonujący badań technicznych pojazdów, którzy uzyskali uprawnienia do dokonywania badań według dotychczasowych przepisów, zachowują uzyskane uprawnienia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Transportu i Gospodarki Morskiej: *T. Syryjczyk*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 września 1999 r. (poz.919)

Załącznik nr 1

PROGRAM SZKOLENIA PODSTAWOWEGO W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA OKRESOWYCH BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW

1. Zakres szkolenia

Słuchacze kursu powinni być zapoznani z zakresem badań, oceny i sposobów pomiarów, metodami kontroli urządzeniami i przyrządami wynikającymi z wymagań obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Dla zapewnienia właściwej pracy kandydatów na uprawnionych diagnostów należy zapoznać ich z podstawowymi zasadami organizacji pracy stacji kontroli pojazdów, uprawnieniami i obowiązkami personelu oraz niezbędną dokumentacją.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- umiejętność wyciągania wniosków z przeprowadzonych okresowych badań technicznych pojazdów, pomiarów i wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym pojazdów w zakresie dopuszczania do ruchu,
- umiejętność prawidłowego wypełniania i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy badaniach technicznych w stacjach kontroli pojazdów,
- ogólną wiedzę o certyfikowanych urządzeniach i przyrządach pomiarowo-kontrolnych oraz zakresie ich stosowania i zakresie kontroli eksploatacyjnej.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Zasady BHP wynikające z obowiązujących przepisów	1	—	—	1
3	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących systemu badań: — ustawa z dnia 20 czerwca 1997r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 98, poz. 602 z późn. zm.), — akty wykonawcze wydane na podstawie wyżej wymienionej ustawy, — wymagane wyposażenie	2	—	—	2
4	Organizacja stacji kontroli, ogólny przedmiot i zakres badania okresowego	1	—	—	1
5	Identyfikacja pojazdu, zasady wypełniania dokumentów	1	—	—	1
6	Kontrola stanu technicznego ogumienia, układu kierowniczego, podwozia (zawieszenia) oraz nadwozia	3	4	1	8
7	Kontrola stanu technicznego układów hamulcowych: — roboczego, — postojowego (awaryjnego), — badanie skuteczności	2	5	1	8
8	Kontrola i ocena prawidłowości działania świateł: — mijania, — drogowych, — przeciwmgłowych, — cofania itd. Zasady kontroli prawidłowości ustawienia świateł	2	5	1	8
9	Kontrola prawidłowości działania świateł sygnalizacyjnych oraz pozostałego osprzętu elektrycznego	4	3	1	8
10	Kontrola i ocena działania elementów związanych z ochroną środowiska: — emisja spalin, — hałas	2	5	1	8
11	Badanie dodatkowe taksówki, pojazdu uprzywilejowanego	1	—	—	1
12	Egzamin końcowy	—	—	2	2
13	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy; pokazy	1	1	—	2
	RAZEM	21	23	7	51

Ważniejsze założenia do programu szkolenia**1/ Do lp. 1**

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego itp.

2/ Do lp. 2

Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisy przeciwpożarowe obowiązujące na terenie stacji kontroli pojazdów oraz w trakcie wykonywania pomiarów i badań. Omówienie szkodliwego wpływu toksycznych składników spalin na człowieka.

3/ Do lp. 3

Organizacja stacji kontroli pojazdów. Lokalizacja stacji kontroli pojazdów i organizacja stanowisk kontrolno-pomiarowych. Obowiązki i uprawnienia stacji kontroli pojazdów stopnia podstawowego oraz stacji okręgowych. Uzyskiwanie i wycofywanie uprawnień dla pracowników dokonujących badań oraz stacji kontroli pojazdów. Obowiązująca dokumentacja i wyposażenie stacji kontroli pojazdów. Zasady ustalania wyniku badania i tryb postępowania w przypadkach wątpliwych (dopuszczenie warunkowe, zatrzymanie dowodu rejestracyjnego itp.).

4/ Do lp. 4

Omówienie celu badań okresowych, ich przedmiotu i zakresu rodzajów badań dodatkowych, które można wykonać w ramach badania okresowego, prawidłowej kolejności postępowania, organizacji systemu badań na terenie stacji kontroli pojazdów.

5/ Do lp. 5

Zasady identyfikacji pojazdu, tj. numeru identyfikacyjnego lub nadwozia (podwozia), numeru rejestracyjnego. Informacje zawarte na tabliczce znamionowej, nazwa handlowa i kod homologacyjny marki, typu i modelu. Zasady dokonywania wpisów do: dowodu rejestracyjnego, zaświadczenia z przeprowadzonego badania technicznego pojazdu, rejestru badań technicznych.

6/ Do lp. 6

Metody i kryteria oględzin stanu technicznego i prawidłowości ogumienia, stanu tarcz kół i ich mocowania. Metody oceny stanu technicznego układu kierowniczego: pomiar ruchu jałowego koła kierownicy, ocena luzów w łożyskach kół i połączeniach układu kierowniczego oraz mechanizmie kierowniczym. Metody pomiaru zbieżności kół przednich oraz metody ogólnej oceny ustawienia kół urządzeniami najazdowymi. Kryteria oceny organoleptycznej nadwozia oraz elementów ramy wymagających szczególnej kontroli. Kryteria oceny prawidłowości i stanu technicznego elementów wyposażenia podwozia i nadwozia pojazdu (np. zbior-

nik paliwa, przewody) oraz urządzeń sprzęgowo-zaczepekowych. Wymagania i kryteria oceny prawidłowości i stanu technicznego zderzaków oraz elementów zabezpieczających przed wjechaniem pod samochód.

7/ Do lp. 7

Wymagania techniczne dla poszczególnych układów hamulcowych, w jakie powinien być wyposażony pojazd: roboczy, awaryjny, postojowy. Metody oraz wyposażenie kontrolno-pomiarowe do oceny skuteczności działania hamulców. Technologia oceny skuteczności i równomierności działania hamulców na urządzeniach rolkowych lub płytowych. Podstawowe zasady oceny pneumatycznych układów hamulcowych. Zasady badania skuteczności hamowania za pomocą opóźniomierza.

8/ Do lp. 8

Ocena prawidłowości rodzaju, rozmieszczenia i działania świateł zewnętrznych oświetleniowych pojazdów samochodowych. Metody kontroli prawidłowości działania świateł mijania, drogowych, przeciwmgłowych. Zasady działania i używania świateł cofania, roboczych, kierunkowych (tzw. szperaczy). Pomiar ustawienia świateł oraz światłości świateł drogowych. Zasada działania korektorów świateł mijania.

9/ Do lp. 9

Kontrola i ocena techniczna świateł sygnalizacyjnych oraz świateł pojazdów uprzywilejowanych, taksówek. Ocena kompletności i prawidłowości działania osprzętu elektrycznego pojazdu: akumulatora, przewodów, wycieraczek, sygnału dźwiękowego, lampek kontrolnych, złącza elektrycznego przyczepy itd.

10/ Do lp. 10

Obowiązujące przepisy, metody i wyposażenie do kontroli emisji spalin silników z zapłonem iskrowym i samoczynnym. Metoda, technologia kontroli i wyposażenie do pomiaru poziomu hałasu zewnętrznego pojazdu.

11/ Do lp. 11

Omówienie dodatkowych warunków technicznych dla pojazdów przeznaczonych do zarobkowego przewozu osób i ich bagażu lub ładunków. Omówienie dodatkowych warunków technicznych dla pojazdów uprzywilejowanych.

12/ Do lp. 12

Egzamin pisemny, a w przypadkach uzasadnionych wynikami prac kontrolnych — dodatkowy komisyjny egzamin ustny i praktyczny.

13/ Do lp. 13

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli. Wręczenie zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

Załącznik nr 2

PROGRAM SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA DODATKOWYCH BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW PRZEZNACZONYCH DO PRZEWOZU MATERIAŁÓW NIEBEZPIECZNYCH

1. Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z aktami prawnymi regulującymi wymagania techniczne i wyposażenie dla pojazdów przeznaczonych do przewozu materiałów niebezpiecznych.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- umiejętność samodzielnego przeprowadzania okresowych badań i samodzielnego wyciągania

wniosków z przeprowadzonych badań oraz wydawania na ich podstawie decyzji o możliwości dopuszczenia do ruchu,

- umiejętność wypełniania i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy badaniach technicznych pojazdów przeznaczonych do przewozu materiałów niebezpiecznych.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Podstawowe pojęcia i definicje dotyczące materiałów niebezpiecznych i pojazdów przeznaczonych do ich przewozu. Obowiązujące akty prawne	2	—	—	2
3	Rodzaje pojazdów przewidzianych do przewozu materiałów niebezpiecznych i wymagania konstrukcyjne	2	—	—	2
4	Wyposażenie dodatkowe wymagane przy poszczególnych rodzajach pojazdów	1	—	—	1
5	Oznakowanie pojazdów przewidzianych do przewozu materiałów niebezpiecznych (tablice, nalepki ostrzegawcze, napisy)	1	—	—	1
6	Tok postępowania przygotowawczego przed właściwym badaniem: kolejność postępowania, zasady korzystania z aktów prawnych	2	2	—	4
7	Proces technologiczny i metody kontroli poszczególnych elementów pojazdów z punktu widzenia przystosowania pojazdu do przewozu materiałów niebezpiecznych	—	2	—	2
8	Zasady wypełniania niezbędnych dokumentów	—	1	—	1
9	Praktyczne ćwiczenia ustalania wymaganego zakresu badań i doboru kryteriów oceny dla przykładowo wybranych 4 rodzajów pojazdów i różnych założonych przeznaczeń tych pojazdów	—	2	—	2
10	Egzamin końcowy pisemny	—	—	2	2
11	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełnione przez kursantów błędy	1	—	—	1
	RAZEM	10	7	2	19

Ważniejsze założenia do programu szkolenia 6/ Do lp. 6**1/ Do lp. 1**

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego itp.

2/ Do lp. 2

Omówienie i ujednoczenie podstawowych pojęć w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych — definicje, określenia. Omówienie zakresu poszczególnych aktów prawnych dotyczących przewozu materiałów niebezpiecznych ze szczególnym uwzględnieniem fragmentów związanych z wyposażeniem i przygotowaniem pojazdów do przewozu materiałów niebezpiecznych.

3/ Do lp. 3

Omówienie przyjętych w przepisach rodzajów pojazdów przewidzianych do przewozu materiałów niebezpiecznych i szczególnych wymagań konstrukcyjnych związanych z konkretnym przeznaczeniem pojazdu.

4/ Do lp. 4

Omówienie dodatkowego wyposażenia pojazdu stosowanego przy różnych materiałach niebezpiecznych przewidzianych do przewożenia poszczególnymi rodzajami pojazdów.

5/ Do lp. 5

Omówienie na przykładach różnych rodzajów tablic ostrzegawczych i nalepek oraz napisów wymaganych na poszczególnych pojazdach. Wyjaśnienie zasad ustalania treści kodów cyfrowych stosowanych na tablicach ostrzegawczych i przypadki ich wymagania.

Omówienie zasad ustalania kolejności działania w typowych przypadkach badania pojazdów zgłaszanych przez użytkowników. Wyjaśnienie i uściślenie zasad ustalania obowiązującego zakresu badania i obowiązujących wymagań technicznych. Omówienie typowych błędów występujących w praktyce.

7/ Do lp. 7

Omówienie metody konkretnych badań poszczególnych elementów pojazdu zgodnie z ustalonym na poprzednich zajęciach przewodnikiem technologicznym. Dyskusja z uczestnikami szkolenia na temat wymagań dla poszczególnych elementów konstrukcyjnych i wyposażenia.

8/ Do lp. 8

Zasady wypełniania dokumentów pojazdu przeznaczonego do przewozu materiałów niebezpiecznych.

9/ Do lp. 9

Przeprowadzenie ze słuchaczami wspólnych ćwiczeń symulowanego badania co najmniej 4 różnych rodzajów i typów pojazdów z przewidzianym zróżnicowanym przeznaczeniem. Wspólne ćwiczenie ustalania zakresu badań i kryteriów oceny. Zajęcia prowadzone powinny być w grupach ćwiczeniowych 4—7-osobowych.

10/ Do lp. 10

Egzamin pisemny, a w przypadkach uzasadnionych — dodatkowy komisyjny egzamin ustny i praktyczny.

11/ Do lp. 11

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli. Wręczenie zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

Załącznik nr 3**PROGRAM SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA DODATKOWYCH BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW PRZYSTOSOWANYCH DO ZASILANIA GAZEM****1. Zakres szkolenia**

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z kryteriami oceny pojazdów przystosowanych do zasilania gazem płynnym lub ziemnym, techniką dokonywania badań instalacji gazowych, zasadami określania ostatecznych wniosków z badania.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- umiejętność samodzielnego przeprowadzania badań technicznych instalacji zasilania gazem w pojazdach z zamontowaną instalacją przez upoważnione firmy oraz wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i wydawania na ich podstawie decyzji o możliwości dopuszczenia do ruchu,
- umiejętność wypełniania i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy badaniach technicznych pojazdów przystosowanych do zasilania gazem.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i organizację kursu	1	—	—	1
2	Podstawowe informacje o paliwie gazowym LPG i CNG: — właściwości fizyczne i chemiczne, — właściwości silników spalinowych zasilanych gazem	1	—	—	1
3	Przepisy BHP oraz ppoż. przy badaniach urządzeń zasilanych gazem, organizacja stanowiska do kontroli pojazdów zasilanych gazem	1	—	—	1
4	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących pojazdów przystosowanych do zasilania gazem — ustawa, rozporządzenie	2	1	—	3
5	Identyfikacja elementów instalacji gazowej, zadania dozoru technicznego, cele homologacji	1	—	—	1
6	Budowa i zasada działania instalacji gazowej i jej elementów: — główne zespoły, — zawory, — pozostały osprzęt	2	—	—	2
7	Urządzenia do badań instalacji gazowej LPG: — budowa, — zasada działania, — sposób przeprowadzania badań	1	1	—	2
8	Badanie instalacji gazowej i zasady wypełniania wymaganych dokumentów	—	1	—	1
9	Egzamin końcowy	—	—	2	2
10	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy	1	—	—	—
	RAZEM	10	3	2	14

Ważniejsze założenia do programu szkolenia**1/ Do lp. 1**

Wykład ma na celu poinformowanie słuchaczy o sprawach organizacyjnych, o sposobie prowadzenia zajęć, przekazywaniu materiałów pomocniczych, o zasadach i formie egzaminu końcowego itp.

2/ Do lp. 2

Omówienie podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych gazu płynnego i ziemnego, sposobów przechowywania, własności energetycznych, wpływu

gazu na inne materiały, wpływu paliwa gazowego na pracę silników spalinowych z układem zasilania gaźnikowym, wtryskowym sterowanym i niesterowanym sondą lambda, wydzielane spaliny, zasady dystrybucji gazów na terenie kraju.

3/ Do lp. 3

Szczegółowe omówienie zagrożeń pożarowych oraz problemów bezpieczeństwa i higieny pracy związanych z paliwami gazowymi. Zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych. Omówienie warunków technicznych i wyposażenia stanowiska do badań instalacji gazowej.

4/ Do lp. 4

Szczegółowa analiza zapisów obowiązujących aktów prawnych z niezbędnym komentarzem praktycznym. Powtórzenie, w trakcie zajęć praktycznych, przewidzianych w przepisach czynności kontrolnych, omówienie zasad współpracy z punktem napełniania gazem płynnym przy kontroli urządzenia (zaworu) ograniczającego stopień napełnienia.

5/ Do lp. 5

Omówienie zasad oznakowania zbiorników, reduktorów i pozostałych elementów instalacji. Omówienie przepisów i obowiązków dozoru technicznego, w szczególności w zakresie zbiorników i butli. Podstawowe cele i zadania homologacji na przykładzie regulaminu nr 67 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych.

6/ Do lp. 6

Na przykładzie schematu instalacji gazowej na gaz płynny i ziemny omówienie zasad działania zbiorników, butli, zasad mocowania zbiorników, budowy i zasad działania różnych zaworów, zasad montażu przewodów, budowy i działania reduktorów, mikserów, instalacji elektrycznej układu zasilania gazem i jej działania.

7/ Do lp. 7

Na przykładzie schematu certyfikowanego urządzenia do badań oraz pozostałego osprzętu pomocniczego omówienie zasady działania wymaganej aparatury. W trakcie zajęć praktycznych wykonanie badań urządzeniem przy czynnym udziale słuchaczy.

8/ Do lp. 8

Omówienie metodyki postępowania w trakcie badania instalacji gazowej. W czasie zajęć praktycznych wykonanie badania instalacji gazowej przy czynnym udziale kursantów. Zasady uznawania stanu technicznego za niezadowolający.

9/ Do lp. 9

Egzamin pisemny, a w przypadkach uzasadnionych — dodatkowy komisyjny egzamin ustny i praktyczny.

10/ Do lp. 10

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli. Wręczenie zaświadczeń o ukończeniu szkolenia.

Załącznik nr 4

PROGRAM SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA BADAŃ TECHNICZNYCH:

- związanych z pierwszym badaniem pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą,
- pojazdów skierowanych przez organ kontroli ruchu drogowego lub starostę w razie uzasadnionego przypuszczenia, że zagrażają bezpieczeństwu ruchu lub naruszają wymagania ochrony środowiska,
- pojazdów marki „SAM”,
- pojazdów zabytkowych.

1. Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie absolwentów z przedmiotem i kryteriami oceny pojazdów zgłoszonych do rejestracji, a uszkodzonych w kolizji, wypadku drogowym lub innym, po zmianach stanu faktycznego wymagającego zmiany niektórych danych identyfikacyjnych zamieszczonych w dowodzie rejestracyjnym, tj. numeru identyfikacyjnego (numeru nadwozia lub podwozia), po zmianach stanu faktycznego wymagającego zmiany danych technicznych określonych w dowodzie rejestracyjnym, pojazdów marki „SAM”, pojazdów zabytkowych oraz zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą (importowanych indywidualnie), postępowaniem w wypadkach wątpliwych oraz zasadami określenia ostatecznego wniosku z badania.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

- umiejętność samodzielnego wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i pomiarów i wydawania na ich podstawie ocen o stanie technicznym pojazdów w zakresie możliwości dopuszczania do ruchu na drogach publicznych,
- umiejętność wypełnienia i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy tego rodzaju badaniach technicznych pojazdów,
- umiejętność prowadzenia specjalistycznych pomiarów i podejmowania samodzielných decyzji uzasadniających wykonanie dodatkowych opinii rzeczoznawców,
- umiejętność odnajdywania i odczytywania podstawowych informacji technicznych z dokumentów innych państw dla pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą oraz z tabliczki znamionowej.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Przedmiot i zakres badań dodatkowych, rodzaje badań	1	—	—	1
3	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układów hamulcowych	2	1	—	3
4	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układu kierowniczego, zawieszenia i kół	1	1	—	2
5	Pomiary ustawienia kół i osi, pomiary sprawności amortyzatorów	2	2	—	4
6	Zasady i kryteria oceny dodatkowej stanu technicznego nadwozia, ramy	—	1	—	1
7	Wypełnianie dokumentu identyfikacyjnego pojazdu, podstawowe słownictwo pojęć technicznych w języku angielskim, niemieckim, francuskim	—	2	—	2
8	Badanie i zasady wypełniania opisu zmian pojazdu, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych. Pojęcie dopuszczalnej masy całkowitej, dopuszczalnych nacisków osi itd.	2	1	—	3
9	Cel i zadania opinii rzeczoznawcy, przykłady	1	—	—	1
10	Egzamin końcowy	—	—	2	2
11	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia i analizujący popełniane przez kursantów błędy	1	—	—	1
	RAZEM	11	8	2	21

Ważniejsze założenia do programu szkolenia

1/ Do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacje o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych, informacje o zasadach i formie egzaminu końcowego itp.

2/ Do lp. 2

Omówienie celu badań pierwszych i dodatkowych, ich przedmiotu i zakresu, rodzajów badań, prawidłowej kolejności postępowania, organizacji systemu badań na terenie stacji kontroli pojazdów.

3/ Do lp. 3

Omówienie metod i kryteriów oceny dodatkowej układów hamulcowych. Zasada działania korektorów

hamulcowych i możliwość kontroli prawidłowości ich działania. Zasady kontroli dodatkowej pneumatycznych układów hamulcowych.

4/ Do lp. 4

Metody i kryteria oceny stanu technicznego, mocowania i działania układu kierowniczego i układu wspomagania, zawieszenia, mocowania kół itp.

5/ Do lp. 5

Omówienie teoretycznych podstaw geometrii kół i osi, zasady prawidłowego pomiaru geometrii kół, znaczenie technicznej sprawności amortyzatorów dla prawidłowego prowadzenia pojazdu. Praktyczne pomiary na przykładzie pojazdu samochodowego.

6/ Do lp. 6

Przypadki uzasadniające oględziny i badania głównych węzłów nadwozia lub ramy. Proste metody po-

miarów nadwozia i ramy. Technika kontroli prawidłowości działania korektorów świateł mijania.

7/ Do lp. 7

Zasady wypełniania dokumentu identyfikacyjnego dla różnych rodzajów pojazdów. Przypadki, kiedy dokumentu nie wypełnia się w całości.

8/ Do lp. 8

Zadania badania pojazdu, w którym dokonano zmian konstrukcyjnych, zmiany przeznaczenia itd. Prawidłowy sposób wypełniania dokumentacji na przykładzie różnych pojazdów.

9/ Do lp. 9

Podstawowe zasady techniki samochodowej. Współpraca z rzeczoznawcami różnych specjalności, przypadki uzasadniające opinię.

10/ Do lp. 10

Egzamin pisemny, a w przypadkach uzasadnionych — dodatkowy komisyjny egzamin ustny i praktyczny.

11/ Do lp. 11

Omówienie wyników szkolenia. Analiza typowych błędów popełnianych w czasie kontroli. Wręczenie zaświadczeń ukończenia szkolenia.

Załącznik nr 5

PROGRAM SZKOLENIA SPECJALISTYCZNEGO W ZAKRESIE BADANIA TECHNICZNEGO AUTOBUSU, KTÓREGO DOPUSZCZALNA PRĘDKOŚĆ NA AUTOSTRADZIE I DRODZE EKSPRESOWEJ WYNOŚI 100 km/h

1. Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie absolwentów z przedmiotem i kryteriami oceny autobusu, którego dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien posiadać:

— umiejętność samodzielnego wyciągania wniosków z przeprowadzonych badań i oględzin i wydawania

na ich podstawie ocen o stanie technicznym autobusu w zakresie możliwości dopuszczania ich do ruchu na drogach publicznych z dopuszczalną prędkością do 100 km/h,

— umiejętność wypełnienia i prowadzenia dokumentacji obowiązującej przy tego rodzaju badaniach technicznych autobusów.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Zasady i kryteria oceny dodatkowej układów hamulcowych, budowa i zasada działania urządzenia przeciwblokującego (ABS) oraz zwalnicza	2	—	—	2
3	Budowa i zasada działania ogranicznika prędkości	1	—	—	1
4	Zasady oceny technicznej siedzeń	1	—	—	1
5	Szczegółowa analiza przepisów dotyczących zakresu i sposobu przeprowadzania badania i sposobu wypełniania specjalnego zaświadczenia	1	1	—	2
6	Egzamin końcowy	—	—	1	1
7	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia	1	—	—	1
	RAZEM:	7	1	1	9

Ważniejsze założenia do programu szkolenia

1/ Do lp. 1

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacja o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych.

2/ Do lp. 2

Omówienie metod i kryteriów oceny dodatkowej układów hamulcowych. Zasada działania urządzenia przeciwblokującego (ABS), zwalnicza i możliwość kontroli prawidłowości ich działania w warunkach stacji kontroli pojazdów.

3/ Do lp. 3

Omówienie szczegółów budowy i zasady działania ogranicznika prędkości, cel stosowania.

4/ Do lp. 4

Omówienie wymagań technicznych dla siedzeń oraz pasów bezpieczeństwa.

5/ Do lp. 5

Kolejność postępowania podczas oględzin autobusu. Zasady wypełniania specjalnego zaświadczenia dla różnych typów autobusów.

6/ Do lp. 6

Egzamin pisemny, a w przypadkach uzasadnionych — dodatkowy komisyjny egzamin ustny i praktyczny.

7/ Do lp. 7

Omówienie wyników szkolenia. Wręczenie zaświadczeń ukończenia szkolenia.

Załącznik nr 6

PROGRAM OKRESOWEGO SZKOLENIA UZUPEŁNIAJĄCEGO DLA UPRAWNIONYCH DIAGNOSTÓW

1. Zakres szkolenia

Zakres szkolenia obejmuje zaznajomienie słuchaczy z bieżącymi zmianami przepisów dotyczących badań technicznych, nowymi technologiami badania pojazdów, najnowszymi rozwiązaniami technicznymi w zakresie wyposażenia pojazdów w urządzenia podwyższające bezpieczeństwo jazdy.

2. Wymagane efekty szkolenia

Absolwent szkolenia powinien poznać najnowsze zmiany przepisów w zakresie warunków technicznych, badań technicznych pojazdów oraz umieć je odpowiednio interpretować.

3. Plan nauczania

Lp.	Treść tematu	Liczba godzin lekcyjnych			
		teoretycznych	seminarium teoretyczno-praktyczne	prace kontrolne + egzamin	razem
1	2	3	4	5	6
1	Wykład wprowadzający w tematykę szkolenia i technikę działania kursu	1	—	—	1
2	Szczegółowa analiza najnowszych przepisów dotyczących badań pojazdów: ustawy, rozporządzenia	2	1	—	3
3	Nowe rozwiązania techniczne w konstrukcji pojazdów, podwyższające bezpieczeństwo jazdy	3	—	—	3
4	Szczegółowa analiza wybranych przepisów dotyczących zakresu i sposobu przeprowadzania badań	2	—	—	2
5	Nowe technologie badania stanu technicznego układów i zespołów pojazdów mających wpływ na bezpieczeństwo jazdy	3	2	—	5
6	Omówienie najczęściej pojawiających się problemów i błędów spotykanych w trakcie przeprowadzania badań	1	—	—	1
7	Wykład podsumowujący wyniki szkolenia	1	—	—	1
	RAZEM:	13	3	—	16

Ważniejsze założenia do programu szkolenia**1/ Do lp. 1**

Wykład przewidziany jako element porządkowy dla poinformowania słuchaczy o sprawach organizacyjnych, informacja o sposobie prowadzenia zajęć, przekazanie materiałów pomocniczych.

2/ Do lp. 2

Omówienie bieżących zmian przepisów wydanych przez Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej. Szczegółowa analiza przepisów z praktycznymi przykładami zastosowania w działalności stacji kontroli pojazdów.

3/ Do lp. 3

Najnowsze konstrukcje podwyższające bezpieczeństwo jazdy zastosowane w aktualnie produkowanych pojazdach. Możliwe do zastosowania sposoby oceny stanu technicznego.

4/ Do lp. 4

Szczegółowa analiza wybranych zapisów obowiązujących przepisów Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej, z którymi uprawnieni diagnosty mają największą trudność w bieżącej działalności.

5/ Do lp. 5

Prezentacja najnowszych osiągnięć technicznych w zakresie przeprowadzania diagnostyki bezpieczeństwa jazdy oraz ochrony środowiska. Prezentacja nowych urządzeń diagnostycznych przewidzianych jako wyposażenie stacji kontroli pojazdów.

6/ Do lp. 6

Omówienie najczęściej popełnianych błędów związanych z przeprowadzeniem badań technicznych pojazdów, będących wynikiem niewłaściwie stosowanych procedur.

7/ Do lp. 7

Omówienie wyników szkolenia. Wręczenie zaświadczeń ukończenia szkolenia.

Załącznik nr 7

WZÓR ZAŚWIADCZENIA O UKOŃCZENIU SZKOLENIA DLA UPRAWNIONYCH DIAGNOSTÓW W ZAKRESIE PRZEPROWADZANIA BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW

.....
(pieczęć jednostki wyznaczonej do szkolenia)

Z A Ś W I A D C Z E N I E Nr .....

o ukończeniu szkolenia dla uprawnionych diagnostów w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów

Pan(i) .....
urodzony(a) dnia ..... W .....
ukończył(a) szkolenie podstawowe/specjalistyczne w zakresie:
.....
..... / okresowe uzupełniające*)
w okresie od dnia ..... do dnia .....
Egzamin złożył/a/ z wynikiem ogólnym**).
Szkolenie odbyło się wg programu ustalonego w załączniku nr .....***) do rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 7 września 1999 r. w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do diagnostów (Dz. U. Nr 81, poz 919).

Komisja Egzaminacyjna**):   kierownik szkolenia

.....
.....
.....

Data wystawienia zaświadczenia .....

*) Należy wpisać tylko właściwe.

**) Nie dotyczy okresowego szkolenia uzupełniającego.

***) Należy wpisać 1, 2, 3, 4 lub 5 stosownie do rodzaju i tematyki szkolenia.

WZÓR IMIENNEGO UPRAWNIENIA DIAGNOSTY

STAROSTA ..... , dnia .....

IMIENNE UPRAWNIENIE DIAGNOSTY Nr .....

Po stwierdzeniu wymagań określonych w art. 84 ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 98, poz. 602, z późn. zm.) uprawniam :

.....
(imię, nazwisko, data i miejsce urodzenia)

do dokonywania badań technicznych pojazdów w zakresie badań okresowych i badań dodatkowych:

- a*) — autobusów, których dopuszczalna prędkość na autostradzie i drodze ekspresowej wynosi 100 km/h,
- b*) — pojazdów używanych do przewozu materiałów niebezpiecznych,
- c*) — pojazdów przystosowanych do zasilania gazem,
- d*) — pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy za granicą (pierwsze badanie techniczne),
- e*) — pojazdów skierowanych przez organ kontroli ruchu drogowego lub starostę,
- f*) — pojazdów marki „SAM”, oraz
- g*) — badanie co do zgodności z warunkami technicznymi pojazdów zabytkowych i pojazdów marki „SAM”, o których mowa w przepisach w sprawie zakresu i sposobu przeprowadzania badań pojazdów zabytkowych i pojazdów marki „SAM”, co do zgodności z warunkami technicznymi, wzorów dokumentów związanych z tymi badaniami oraz jednostek upoważnionych do przeprowadzania tych badań.

Upewnienie nie upowaznia do wykonywania badan technicznych, o ile uprawniony diagnosta nie jest wyznaczony przez staroste do dokonywania badan technicznych pojazdow.

.....
/podpis/*¹) Niepotrzebne skreślić.